

# NAŘÍZENÉ ZPRACOVÁVÁNÍ MINULOSTI: NACIONÁLNÍ SOCIALISMUS A PROTIFAŠISTICKÁ TRADICE V NDR

*Christiane Brenner*

Tématem předkládaného článku je oficiální interpretace zobrazení nacistické minulosti a dějinný obraz NDR. Antifašismus Jednotné socialistické strany Německa se stal legitimační ideologií NDR, na jejímž pozadí se založení státu a vedoucí role strany jeví být jedinou možnou alternativou k fašismu, a tedy historickou nutností. NDR si dělala nárok na přesvědčení, že vzešla jen z pokrokových tradic německých dějin a po převratu v letech 1945–1949 definitivně skoncovala s fašismem. Oficiální dějinný obraz, který připisoval vinu na vzniku a vzestupu nacistické ideologie imperialismu a kapitalismu byl zároveň nabídkou obyvatelstvu na zproštění viny. Skutečná role obyvatelstva NDR v období nacionálního socialismu upadala takto stále více v zapomenutí. Diferencovanější obraz dějinných událostí mohl vznikat teprve od 70. let, kdy se v NDR objevily snahy, postavit „socialistický německý národ“ na širší historickou základnu. Tehdy se dostalo pozornosti i doposud zanedbávaným tématům, jakými byly např. nekomunistický odboj proti Hitlerovi nebo dějiny německého židovstva. Antifašistická legenda o založení NDR zůstala však až do samého konce státu nedotknutelnou.